

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Методичні вказівки

**ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ І КРЕДИТ»**

для здобувачів 2-го курсу спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок)

Вінниця
2025

УДК 336.7(072)

М 545

*Рекомендовано до друку вченою радою економічного факультету
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 7 від 20 січня 2025 р.)*

Автори:

Волкова В. В., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса;

Волкова Н. І., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса;

Козлов В. П., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса;

Поліщук Н. В., доктор екон. наук, проф., професор кафедри фінансів і банківської справи Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Рецензенти:

Дороніна О. А., д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри менеджменту та поведінкової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса;

Гевлич Л. Л., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри обліку, аналізу та аудиту Донецького національного університету імені Василя Стуса.

М 545 Методичні вказівки до написання курсової роботи з дисципліни «Гроші та кредит» для здобувачів 2-го курсу ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок) ОП «Фінанси, банківська справа та страхування». 4-е видання, перероб. і доп. / В. В. Волкова, Н. І. Волкова, В. П. Козлов, Н. В. Поліщук; за заг. ред. Л. В. Юрчишеної. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2025. 33 с.

У методичних вказівках відтворено сучасні вимоги до проведення наукового дослідження, наведено основні правила друку й оформлення отриманих у процесі дослідження результатів та відображено загальноприйняті вимоги до захисту курсової роботи з дисципліни «Гроші і кредит» на кафедрі фінансів і банківської справи. Методичні вказівки призначаються здобувачам вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок) ОП «Фінанси, банківська справа та страхування».

УДК 336.7(072)

© Колектив авторів, 2025

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Розділ 1. Методичні вказівки з підготовки до написання курсової роботи.....	7
1.1. Загальні положення	7
1.2. Вибір теми курсової роботи	8
1.3. Складання плану курсової роботи	8
1.4. Збір та вивчення інформаційних джерел з теми курсової роботи.....	10
1.5. Обробка зібраної інформації	11
Розділ 2. Методичні вказівки до написання курсової роботи	12
2.1. Композиція курсової роботи	12
2.2. Вимоги та вказівки до написання основної частини курсової роботи	14
Розділ 3. Вимоги щодо оформлення курсової роботи.....	18
Розділ 4. Порядок захисту та критерії оцінювання курсової роботи	22
4.1. Підготовка до захисту курсової роботи	22
4.2. Захист курсової роботи	22
4.3. Оцінювання результатів дослідження.....	23
Розділ 5. Тематика курсових робіт з дисципліни «Гроші і кредит»	25
ВИСНОВКИ	28
ДОДАТКИ	29

ВСТУП

Курсова робота – важливий етап навчального процесу і один з елементів науково-дослідної роботи студента в його спрямованості до здобуття вищої кваліфікації спеціаліста у сфері фінансів, банківської та страхової справи, фондового ринку. Вона виконується здобувачами 2-го курсу спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок) ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» економічного факультету усіх форм навчання і є самостійним комплексним науковим дослідженням здобувачів.

Мета методичних вказівок – надання методичної допомоги здобувачам у підготовці, виконанні та успішному захисті курсової роботи з теоретичних і практичних засад функціонування грошей, кредиту і банків. Методичні вказівки спрямовані визначити раціональну та ефективну організацію написання курсової роботи, обов'язкові вимоги, правила та рекомендації щодо її змісту та оформлення, сприяти підвищенню наукового рівня та якості проведеного дослідження. Ця методична розробка визначає сутність, мету і завдання курсової роботи, методичні вказівки щодо вибору теми дослідження, вимоги до структури, змісту та оформлення курсової роботи, взаємодії здобувача з науковим керівником, порядок рецензування та захисту курсової роботи перед затвердженою кафедрою «Фінанси і банківська справа» комісією.

Мета курсової роботи – систематизація, поглиблення і закріплення професійних знань із теоретичних засад функціонування грошей, кредиту та банків; виявлення рівня теоретичної підготовки здобувачів, оволодіння сучасними методами проведення наукових досліджень, вміння критично оцінювати альтернативні погляди й аргументовано викладати свою позицію з дискусійних питань функціонування грошей, кредиту і банків, формулювати власні висновки і рекомендації щодо підвищення значення і ролі економічних категорій.

Курсова робота спрямована на формування у здобувачів освіти логіки нового ринкового економічного мислення, а також поглиблення знань щодо змісту законів і закономірностей функціонування грошей, кредиту і банків. Виконання курсової роботи допоможе підготувати теоретичну базу для вивчення дисциплін практичної і фахової підготовки й оволодіння професійними навичками у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Курсова робота повинна бути творчого характеру і відображати сучасні напрями та пропозиції щодо підвищення ролі окремих економічних категорій, мати наукове значення, а також містити конкретні аргументовані пропозиції, спрямовані на розвиток теоретичних засад функціонування грошей, кредиту та банків у сучасних умовах.

Виконання курсової роботи базується на засадах:

- обов’язковості курсової роботи та самостійного її виконання;
- інтегрованості розробок з усіма дисциплінами, передбаченими навчальним планом та науково-дослідним циклом;
- добровільності та ініціативності здобувачів у виборі напряму наукового дослідження;
- індивідуальності консультування науковим керівником;
- особистої відповідальності здобувача та постійного контролю за виконанням встановленого графіка написання курсової роботи.

Основними вимогами до курсової роботи є:

- 1) відповідність плану і змісту курсової роботи темі дослідження;
- 2) логічна послідовність викладу матеріалу відповідно до плану курсової роботи;
- 3) аргументованість і глибина дослідження;
- 4) коректний і грамотний виклад матеріалу;
- 5) додержання вимог даних методичних рекомендацій щодо написання, оформлення курсової роботи та процедури її захисту.

Виконання курсової роботи передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування».

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01).

Здатність планувати та управляти часом (ЗК03).

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК06).

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК07).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК08).

Здатність бути критичним і самокритичними (ЗК09).

Здатність працювати автономно (ЗК12).

Фахові компетентності (СК):

Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища (СК01).

Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури (СК02).

Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку (СК06).

Здатність складати та аналізувати фінансову звітність (СК07).

Програмні результати навчання:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем **(ПР01)**.

Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування **(ПР04)**.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем **(ПР10)**.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів **(ПР13)**.

Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів **(ПР14)**.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань **(ПР19)**.

Виконання курсової роботи передбачає її оформлення згідно з вимогами кафедри, що містяться в цих методичних вказівках; реєстрацію її на кафедрі; подання науковому керівникові для рецензування та захист курсової роботи перед комісією, склад якої затверджується кафедрою фінансів і банківської справи.

РОЗДІЛ 1

Методичні вказівки

з підготовки до виконання курсової роботи

1.1. Загальні положення

Курсова робота є однією з найважливіших форм самостійного вивчення і критичного аналізу здобувачами вищої освіти навчальної літератури, законодавчо-нормативних актів, статистичних даних тощо. Вона повинна виявити загальнонаукову, загальноекономічну підготовку здобувача, вміння діалектично мислити й творчо застосовувати отримані знання для вирішення конкретних наукових завдань.

Виконання курсової роботи з дисципліни «Гроші і кредит» допомагає студентам:

- оволодіти економічною термінологією;
- здобути навички логічного аналізу змісту монографічних робіт, законодавчо-правових актів, навчальної літератури;
- розвинути вміння правильно формулювати й аргументовано викладати свій погляд щодо дискусійних питань;
- робити самостійні висновки, що має важливе значення для формування економічного мислення майбутнього фахівця в області фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, і в кінцевому підсумку має спрямування на більш глибоке й усвідомлене засвоєння програмного матеріалу.

Курсова робота є для здобувача першим досвідом наукового дослідження з дисциплін практичної та професійної підготовки, і являє собою спланований трудовий процес, який складається з низки послідовних стадій.

Весь процес написання курсової роботи умовно можна поділити на такі етапи:

- 1) вибір напряму наукового дослідження, визначення теми і складання попереднього плану роботи;
- 2) визначення графіка поетапного написання курсової роботи;
- 3) збір наукової інформації за темою дослідження (насамперед робота з бібліографією), ознайомлення з літературою за темою дослідження;
- 4) уточнення плану курсової роботи;
- 5) обробка і систематизація зібраного матеріалу з теми дослідження відповідно до плану висвітлення проблеми у курсовій роботі;
- 6) написання курсової роботи і представлення її для перевірки науковому керівнику;
- 7) робота над зауваженнями наукового керівника;
- 8) оформлення курсової роботи відповідно до вимог цих методичних вказівок;

- 9) отримання від наукового керівника позитивної оцінки щодо змісту і оформлення курсової роботи;
- 10) подання курсової роботи на кафедру для реєстрації та рецензування;
- 11) робота з рецензією та усунення вказаних зауважень;
- 12) захист курсової роботи.

1.2. Вибір теми курсової роботи

Вибір теми курсової роботи має дуже важливе значення. Практика свідчить, що правильно обрана тема значною мірою забезпечує успіх її виконання. Темі курсових робіт з дисципліни «Гроші і кредит» визначаються кафедрою фінансів і банківської справи ДонНУ імені Василя Стуса. Здобувачу освіти надається право вибору теми курсової роботи або пропозиції своєї теми та необхідного обґрунтування доцільності її розробки за узгодженням із науковим керівником. Обрана тема курсової роботи узгоджується з науковим керівником і затверджується розпорядженням кафедри.

1.3. Складання плану курсової роботи

Курсова робота виконується за простим планом, який містить вступ, три розділи, висновок. Можливий один із 2-х варіантів плану курсової роботи. Проте це не виключає внесення за узгодженням із науковим керівником деяких коректив у формулювання назв розділів курсової роботи.

За першим варіантом складання плану курсової роботи:

у розділі 1 треба з'ясувати необхідність появи та історичного розвитку (генезису) предмета дослідження (економічної категорії, поняття);

у розділі 2 викласти предмет дискусії і визначити власний погляд щодо сутності поняття чи категорії, що є предметом дослідження, відповідно до обраної теми курсової роботи;

у розділі 3 обґрунтувати значення і роль предмета дослідження або визначити проблеми та можливі напрями їх вирішення.

Зразок плану курсової роботи за варіантом 1 наведено у табл. 1.1 та 1.2.

Таблиця 1.1 – Зразок плану (змісту) курсової роботи за першим варіантом його складання

Тема курсової роботи	
«Функції грошей у ринковій економіці»	
Вступ	3
Розділ 1. Генезис функцій грошей	5
Розділ 2. Функції грошей у ринковій економіці, їх дискусійна характеристика	11

Розділ 3. Розвиток і проблеми реалізації функцій грошей в умовах поглиблення ринкових відносин в Україні	17
Висновки.....	24
Список використаних джерел	26
Додатки	28

або:

Таблиця 1.2 – Зразок плану (змісту) курсової роботи за першим варіантом його складання

Тема курсової роботи	
«Позичковий процент та його роль у розвитку економіки»	
Вступ	3
Розділ 1. Необхідність і сутність позикового відсотка, їх дискусійне тлумачення	5
Розділ 2. Дискусійна характеристика функцій позикового відсотка	11
Розділ 3. Роль позикового відсотка у розвитку національної економіки	17
Висновки.....	24
Список використаних джерел	26
Додатки	28

Варіант 2 плану курсової роботи передбачає можливість складання плану відповідно до таких рекомендацій:

у розділі 1 треба з'ясувати необхідність появи і розкрити сутність предмета дослідження (економічної категорії, поняття), викласти у систематизованому вигляді предмет дискусії і аргументувати власний погляд щодо цих питань;

у розділі 2 охарактеризувати сучасний стан функціонування предмета дослідження на основі вивчення наукової літератури, аналізу статистичних та аналітичних оглядів із проблеми дослідження;

у розділі 3 на основі вивчення наукової літератури, законодавчо-правових актів і власних досліджень виокремити й охарактеризувати проблеми функціонування предмета дослідження і визначити основні напрями їх вирішення у сучасних умовах.

Зразок плану курсової роботи за варіантом 2 наведено у табл. 1.3 і 1.4.

Таблиця 1.3 – Зразок плану (змісту) курсової роботи за другим варіантом його складання

Тема курсової роботи	
«Валютна система України: сучасний стан, проблеми та перспективи її розвитку»	
Вступ	3
Розділ 1. Валютна система України і дискусійна характеристика її елементів	5
Розділ 2. Сучасний стан та проблеми розвитку валютної системи України	11
Розділ 3. Проблеми і напрями розвитку валютної системи України	17
Висновки	24
Список використаних джерел.....	26
Додатки	28

або:

Таблиця 1.4 – Зразок плану (змісту) курсової роботи за другим варіантом його складання

Тема курсової роботи	
«Комерційні банки та проблеми їх функціонування в Україні в сучасних умовах»	
Вступ	3
Розділ 1. Виникнення комерційних банків та дискусійна характеристика їх сутності і функцій	5
Розділ 2. Класифікаційна характеристика видів комерційних банків.....	11
Розділ 3. Сучасний стан та проблеми функціонування комерційних банків в Україні в сучасних умовах	17
Висновки	24
Список використаних джерел.....	26
Додатки	28

1.4. Збір та вивчення інформаційних джерел з теми курсової роботи

В основі успішного виконання курсової роботи лежить збір наукової інформації, на якій ґрунтується змістова частина роботи. Для підбору та складання списку використаних джерел необхідно уважно ознайомитися з каталогом бібліотеки навчального закладу та методичного кабінету факультету. Для розширення кола джерел корисно використовувати можливості різних бібліотек та інформаційними ресурсами мережі Інтернет.

Список використаних джерел повинен бути повним і включати основоположні монографічні роботи, навчальні посібники, нормативний матеріал, матеріали науково-практичних конференцій різного рівня та наукових збірників, журнальні та газетні статті, аналітичні огляди рейтингових агентств, дані й аналітичні огляди Національного банку України, Державної служби статистики України, міжнародних валютно-кредитних організацій, інтернет-ресурси тощо. Після консультації з керівником щодо відібраних джерел здобувач приступає до поглибленого вивчення необхідної літератури.

Список використаних джерел повинен містити не менш ніж 30 джерел інформації.

1.5. Обробка зібраної інформації

Ознайомлення з опублікованими за темою дослідження науковими роботами починається відразу після розробки ідеї наукового дослідження, що знаходить своє відображення у темі і робочому плані курсової роботи. Такий порядок дає можливість цілеспрямовано шукати літературні джерела відповідно до обраної теми і краще обробити матеріал, опублікований у працях інших вчених, оскільки витoki основних питань проблеми майже завжди закладені в попередніх дослідженнях.

Під час вивчення наявної літератури необхідно використовувати два види читання: «швидке» і «повільне». «Швидке» читання має відповісти на питання, чи варто цю статтю або книгу уважно вивчати. Після того, як література переглянута, можна приступити до «повільного» читання для більш глибокого її вивчення, переходячи від простого матеріалу до складнішого. Необхідно починати з книг, далі – вивчати статті, потім ознайомитися зі статистичними даними й аналітичними оглядами з проблеми дослідження. Спочатку треба вивчати вітчизняні джерела, а потім – іноземну літературу.

Дуже важливе значення має обробка записів у міру їх накопичення. Накопичений матеріал необхідно систематизувати, тобто розмістити відповідно до плану, виключити зайве. Подальша обробка матеріалу повинна дати відповідь на питання щодо повноти і зібраної інформації, що є достатньою для написання курсової роботи.

Принципове наукове значення і практичну цінність мають монографії, наукові збірники матеріалів авторитетних наукових конференцій, наукові збірники дослідницьких матеріалів установ, навчальних закладів тощо.

Вирішальним етапом підготовки курсової роботи є складання огляду літератури, який дає змогу зробити класифікацію найважливіших досліджень, основних фундаментальних робіт, найбільш істотних результатів.

РОЗДІЛ 2

Методичні вказівки з написання курсової роботи

2.1. Композиція курсової роботи

Композиція курсової роботи – це послідовність розміщення її складників. Традиційно склалася певна композиційна структура курсової роботи, основними елементами якої є:

- 1) титульний аркуш (додаток А);
- 2) зміст;
- 3) вступ;
- 4) розділи основної частини;
- 5) висновки;
- 6) список використаних джерел;
- 7) додатки.

1. Титульний аркуш є першим аркушем курсової роботи й заповнюється у відповідній формі, зразок якої наведений у додатку А.

2. Зміст – це частина курсової роботи, що має довідковий допоміжний характер. У змісті вказуються всі частини й рубрикації курсової роботи, що відповідають за назвою й послідовністю їх формулюванню в тексті роботи. Зразок оформлення змісту курсової роботи подано у таблицях 1.1–1.4 цих методичних вказівок.

Вступ. Треба мати на увазі, *що вступ пишеться після виконання самої курсової роботи.* Назва «**Вступ**» показує, що користувач, прочитавши цей підрозділ роботи, може зробити висновки про доцільність або недоцільність подальшого читання. Отже, вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання), її значущість для національної економіки та грошово-кредитної сфери.

За своїм змістом вступ має включати такі складники:

1) насамперед визначається актуальність теми дослідження. Студент повинен коротко, але переконливо двома-трьома реченнями *обґрунтувати актуальність проблеми* дослідження, чим і визначається вибір саме цієї теми курсової роботи. Під час обґрунтування актуальності теми дослідження треба розкрити її соціально-економічну значущість. За необхідності і можливості навести статистичні дані з посиланням на джерело їх отримання;

2) далі *вказуються прізвища вчених останніх досліджень і публікацій*, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор, *виділяються не вирішені раніше частини загальної проблеми, розгляд яких визначає зміст курсової роботи* за обраною темою (тобто повинен узгоджуватися за змістом назв глав курсової роботи);

3) *формулюється мета дослідження* з огляду на те, що курсова робота має тільки теоретико-методологічний характер, то метою її написання є визначення й уточнення сутності економічної категорії (поняття);

4) досягнення поставленої в роботі мети визначає коло розв'язуваних *завдань дослідження*. До їх формулювання необхідно ставитись особливо ретельно, тому що опис їх рішень визначає зміст основної частини курсової роботи. Водночас зазвичай оперують словами «обґрунтовано», «розкрито», «дано оцінку», «охарактеризовано», «з'ясовано», «розвинено» та ін.;

5) після визначення мети й завдань дослідження визначають його *об'єкт і предмет*:

– *об'єкт* – це досліджуваний процес або явище;

– *предмет* – це те, що перебуває в межах об'єкта, вони зв'язані між собою як загальне й частка. Предмет формулюється як певні економічні відношення щодо обраного об'єкта дослідження;

б) визначивши мету й завдання дослідження, у вступі необхідно вказати *методи пошуку, збору й обробки матеріалів і їх аналізу*. Методи поділяються на загальнонаукові й спеціальні. Загальнонауковими методами є аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, дедукції й індукції, системний та ін. До спеціальних методів належать: соціологічний метод – анкетування, бібліометричний, експеримент тощо;

7) також у вступі дається коротка характеристика *джерел отриманої інформації*, у тому числі й законодавчі та нормативні акти, навчальні посібники, монографічна література, періодичні видання, інтернет-ресурси;

8) наприкінці вступної частини курсової роботи *розкривається її структура*, тобто дається перелік її структурних елементів і їх короткий зміст.

4. У розділах основної частини курсової роботи розкривається її зміст. Формулювання назви розділів повинно відповідати формулюванню питань плану курсової роботи й строго відповідати її темі. Зміст розділів повинен бути логічно пов'язаний між собою. Кожен розділ повинен закінчуватися короткими висновками (у межах одного абзацу), яких студент дійшов під час дослідження, після чого робиться перехід до наступного розділу.

5. Висновки – це завершальна частина курсової роботи, яка містить послідовний, логічно чіткий виклад отриманих підсумків дослідження. У висновку необхідно відобразити те нове, істотне, що становить підсумкові результати дослідження в їх послідовності, представлений у тексті курсової роботи.

6. Список використаних джерел містить перелік усіх джерел інформації, на основі вивчення яких була написана курсова робота. Вимоги до його складання й оформлення представлено в розділі 3 цієї методичної розробки.

7. Додатки – це допоміжні або додаткові матеріали, а саме розрахунки, таблиці, графіки, рисунки тощо, які виносяться за межі основної частини курсової роботи.

2.2. Вимоги та вказівки до написання основної частини курсової роботи

Основна частина курсової роботи складається з логічно зв'язаних між собою трьох розділів, вимоги та вказівки до написання яких відповідають темі і плану курсової роботи.

Згідно з планом, складеним за першим варіантом, змістова частина курсової роботи повинна включати таке.

Розділ 1. Генезис (історія розвитку) економічної категорії (поняття)

У першому розділі курсової роботи мають бути висвітлені положення, що дають уявлення про виникнення, етапи розвитку, перехід тієї чи іншої категорії (поняття) з одного стану в інший, тобто трансформацію залежно від розвитку товарно-грошових і суспільних відносин.

Генезис (з грец. *genesis* – «походження, виникнення будь-чого») – наслідок, результат будь-яких явищ, процесів тощо. У широкому сенсі слова генезис у науковій літературі визначається як момент і подальший процес розвитку, що приводить до певного стану, виду, явища. Відповідно до цього під час висвітлення першого питання потрібно розглянути характеристики поняття, як-от етимологія, онтологія, гносеологія тощо.

Здійснюючи аналіз і опис еволюційного процесу розвитку економічних категорій і відносин, що під час цього формуються, треба звернути увагу на їх функціональне значення на різних етапах розвитку. Зазначити, як сприяла їх розвитку правова забезпеченість, дія органів управління, методи й інструменти, що є у розпорядженні держави.

Отже, розуміння природи виникнення, формування та розвитку об'єкта дослідження можливе лише за умови використання комплексного системного підходу та історичного методу дослідження. Це дає змогу розглянути сутність категорії через призму накопичених економічних знань та її використання в соціально-економічних відносинах.

Розділ 2. Дискусійні підходи відносно визначення сутності категорії (поняття), що досліджується

У другому розділі курсової роботи наводиться дискусія щодо визначення досліджуваного поняття (терміна) з метою його уточнення.

Дискусія (від лат. *discussio* – «розгляд, дослідження») являє собою обговорення якого-небудь питання або групи зв'язаних питань компетентними особами (вченими-економістами) з наміром досягнути певного ступеня згоди її учасників щодо поняття (терміна), навколо якого дискутується. Вона є різновидом суперечки, близької до полеміки, і являє собою серію різних тверджень, які висловлю-

ються щодо одного предмета або теми, що надає обговоренню необхідної зв'язності. Підсумок дискусії – не сума наявних представлень, а щось загальне для різних представлень, яке виступає вже не як чиясь приватна думка, а як більш об'єктивне судження, підтримуване всіма учасниками обговорення або їх більшістю.

Для більшої наочності ці визначення зі вказівкою їх автора, порядкового номера та сторінки використаного джерела можна оформити у вигляді таблиці (див. додаток Б).

На підставі зіставлення різних підходів до визначення поняття (терміна) треба провести їх критичний аналіз, внаслідок якого автор дослідження може:

– виявити найбільш прийнятну думку з обов'язковим обґрунтуванням свого вибору;

– розширити одне з наявних трактувань поняття;

– уточнити одне з найбільш правильних, на його думку, трактувань поняття;

– запропонувати нове трактування поняття.

У всіх випадках авторська думка повинна бути аргументована.

Розділ 3. Значення та роль економічної категорії (поняття)

У третьому розділі курсової роботи розкривається значення та роль тієї чи іншої економічної категорії (поняття). Для розкриття значення цієї категорії треба розглянути її в системі інших категорій та вказати найбільш суттєві ознаки, що відрізняють її від інших, характеризують участь цієї категорії на окремих стадіях процесу розширеного відтворення. Такими ознаками можуть бути:

– роль цієї категорії на макрорівні та мікрорівні;

– урахування впливу зовнішніх (екзогенних) та внутрішніх (ендогенних) факторів, що впливають на розвиток певної економічної категорії;

– взаємодія цієї категорії з іншими економічними категоріями;

– урахування законодавчої бази, що дає змогу продемонструвати дію цієї категорії на рівні держави, окремих регіонів, суб'єктів господарювання;

– визначення особливостей функціонування цієї категорії в конкретних господарських умовах з урахуванням форм власності, сфери діяльності суб'єкта, технологічних умов функціонування;

– спроможність показати роль цієї категорії у вигляді фінансового інструменту або механізму, що містить певні прийоми та методи і взаємодіє з іншими інструментами або механізмами в системі загального економічного механізму.

Для більшої наочності треба представляти досліджений матеріал у вигляді графіків, схем, рисунків.

Разом з наведеними висновками та рекомендаціями багатьох економістів щодо значення або ролі певної економічної категорії треба чітко вказати авторський погляд на те чи інше питання та самостійно зробити висновки.

Згідно з планом, складеним відповідно до другого варіанта, змістова частина курсової роботи повинна виконуватися на тих же методологічних засадах, що викладено вище.

Розділ 1 виконується з врахуванням тих вказівок, які стосуються висвітлення розділу 1 або розділу 2 курсової роботи, що виконується за планом, складеним відповідно до першого варіанта.

У *розділі 2 курсової роботи* треба обґрунтувати необхідність і викласти результати аналізу сучасного стану об'єкта і предмета дослідження. Для посилення переконливості, достовірності й об'єктивності зроблених за результатами аналізу оцінок і висновків здобувач повинен зібрати, узагальнити і систематизувати відповідний статистичний матеріал та представити його у вигляді таблиць, графіків або діаграм. Після кожної таблиці повинен бути аналіз наведених у ній даних і оцінка виявлених тенденцій та особливостей.

Інформація, подана на діаграмі чи графіку, підлягає аналізу, і за його результатами студент повинен зробити відповідні висновки та узагальнення.

Для проведення аналізу необхідні дані не менше як за три останні роки. Вони повинні розраховуватися в порівнянних цінах, щоб уникнути впливу інфляції.

Джерелом для отримання необхідної інформації слугують офіційні дані Національного банку України, що розміщені на його сайті в мережі Інтернет, аналітичні огляди Національного банку України та національних і міжнародних рейтингових агентств, у тому числі НРА «Рюрік», що стосуються проблеми дослідження, дані збірників Державної служби статистики України тощо.

У *розділі 3* на основі результатів проведеного в попередній главі аналізу та вивчення наукової літератури з досліджуваної теми виокремлюються наявні проблеми і пояснюються причини їх виникнення. Здобувач має право використовувати і результати власних досліджень, і досліджень, які висвітлені в літературі, з посиланням на джерело їх отримання.

Якість виконаної курсової роботи підвищується, якщо здобувач не тільки визначить наявність проблем у функціонуванні грошей, кредиту чи банків, що є предметом дослідження згідно з темою курсової роботи, але й визначить можливі шляхи їх вирішення. Водночас можливий варіант вирішення виявлених проблем – це використання досвіду інших країн, які стикалися або стикаються наразі з аналогічними проблемами. Проте неодмінною умовою використання міжнародного досвіду вирішення відповідної проблеми є визначення наявності умов в Україні для його використання.

У висновках до курсової роботи треба давати оцінку теоретичним результатам, отриманим автором курсової роботи особисто в процесі дослідження, визначити перспективи проведення подальшої наукової роботи у цій галузі (негативні висновки також треба наводити).

Обсяг висновків не повинен перевищувати 1–2 аркушів.

Наприкінці курсової роботи наводиться *список використаних джерел*, а потім – *додатки*.

РОЗДІЛ 3

Вимоги щодо оформлення курсової роботи

Курсова робота з дисципліни «Гроші і кредит» оформлюється відповідно до Державного стандарту України ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». **Обсяг змістової частини курсової роботи (вступ, і висновки) повинен бути 20–25 сторінок тексту в комп'ютерному наборі.**

Стиль курсової роботи має бути науковим, чітким, без ліричних та емоційних відступів, орфографічних і граматичних помилок. Послідовність викладу матеріалу має бути логічною. У разі використання матеріалів із літературних джерел необхідно правильно їх оформляти. Неприпустимо без посилань і цитування використовувати матеріали з джерел літератури інтернету. Відповідальність за це несе автор курсової роботи, а її керівник повинен вказати на це в разі виявлення.

Текст курсової роботи повинен бути набраний на комп'ютері шрифтом Times New Roman розміром 14 пт. Шрифт, що використовується в ілюстративному матеріалі (таблиці, графіки, діаграми тощо) за необхідності може бути меншим, але не менш ніж 10 пт. Шрифт друку має бути чітким, рядки – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту підсумкового проекту повинна бути однаковою. Міжрядковий інтервал в основному тексті – півтора, в ілюстративному матеріалі він може бути одинарним.

Поля сторінки можна використовувати стандартні, встановлені у відповідному текстовому редакторі, але вони повинні бути: ліве поле – не менш ніж 30 мм; праве поле – не менш ніж 10 мм; верхнє і нижнє поля – не менш ніж 20 мм.

Нумерація сторінок, розділів, рисунків, таблиць, формул ведеться арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який враховується в загальну нумерацію сторінок підсумкового проекту. На **титульному аркуші та змісті** номери сторінок **не ставлять**, на наступних сторінках номер ставлять у правому верхньому куті сторінки без крапки, починаючи з цифри 3.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків:

- у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований під час написання наукових робіт);
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Приклади оформлення бібліографічного опису з урахуванням **Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015** наведено у додатку В.

У додатках вміщуються матеріали, що доповнюють текст проведеного дослідження – використані для розрахунків дані; проміжні таблиці, діаграми, які вплинули на побудову остаточних таблиць і діаграм; проміжні розрахунки, що показують динаміку розвитку доказів здобувача, опису алгоритмів; таблиці та рисунки. Додатки розташовуються після списку використаних джерел послідовно заголовними буквами українського алфавіту (Додаток А, Додаток Б тощо), за винятком літер української абетки Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Ілюстрації, таблиці

Ілюстративний матеріал у курсовій роботі позначається словом «Рисунок», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних (наприклад: Рисунок 2.4 – Динаміка структури кредитів, наданих клієнтам протягом 2019–2023 рр.).

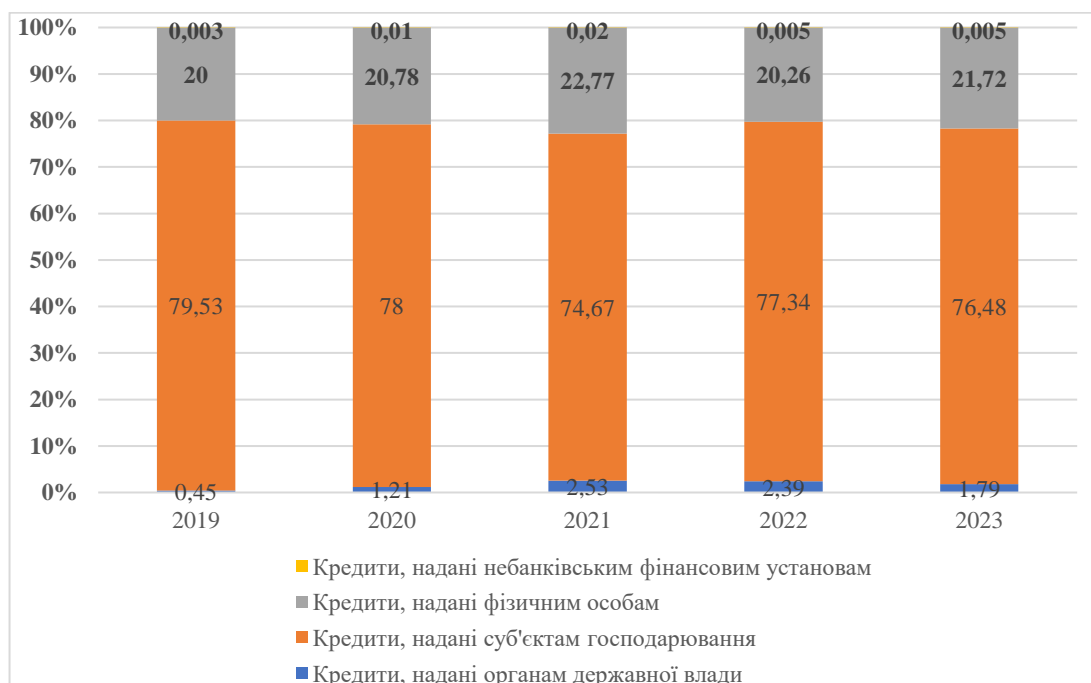

Рисунок 2.4 – Динаміка структури кредитів, наданих клієнтам протягом 2019–2023 рр., млрд грн

**складено автором на основі даних [5]*

Таблицю треба розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Якщо таблицю переносять на наступну сторінку, назву вміщують тільки над її першою частиною (табл. 2.2).

На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи. У посиланні треба писати: «у таблиці 2.2» або «... (див. табл. 2.2) ...».

Слово «Таблиця» вказують один раз у назві таблиці з вирівнюванням за шириною з абзацного відступу, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці» зі вказівкою на номер таблиці.

Таблиця 2.2 – Показники за типами фінансової стійкості

Показники	Типи фінансової стійкості			
	Абсолютна стійкість $S = \{1,1,1\}$	Нормальна стійкість $S = \{0,1,1\}$	Передкризовий стан $S = \{0,0,1\}$	Кризовий стан $S = \{0,0,0\}$
1	2	3	4	5
$\pm BOK = BK - 3$	$\pm BOK \geq 0$	$\pm BOK < 0$	$\pm BOK < 0$	$\pm BOK < 0$
$\pm PK = PK - 3$	$\pm PK \geq 0$	$\pm PK \geq 0$	$\pm PK < 0$	$\pm PK < 0$

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5
$\pm OK = OK - 3$	$\pm OK \geq 0$	$\pm OK \geq 0$	$\pm OK \geq 0$	$\pm OK < 0$

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Перед та після кожної формули повинно бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули у роботі треба нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули складається з номера розділу і порядкового розділу формули, відокремлених крапкою, наприклад, (1.3) – третя формула першого розділу.

Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче від формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, треба наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі.

Пояснення значення кожного символу чи числового коефіцієнта треба давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де».

Приклад:

$$R = \frac{P}{S} \times 100 \%, \quad (1.1)$$

де R – рентабельність продажів;

P – прибуток;

S – продажі.

Формули, що йдуть одна за одною і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Приклад:

$$f_1(x, y) = S_1, \quad (1.2)$$

$$f_2(x, y) = S_2 \quad (1.3)$$

Посилання в тексті курсової роботи на джерела інформації треба позначати порядковим номером за складеним автором списком використаних посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «питання банківського нагляду розглядаються у роботах [1–7]» або «такі підходи використані у роботі [2, с. 45]».

РОЗДІЛ 4

Порядок захисту та критерії оцінювання курсової роботи

4.1. Підготовка до захисту курсової роботи

Після завершення написання та оформлення курсової роботи вона підписується автором і надається не пізніше ніж за 10 днів до захисту на кафедру, де реєструється і передається науковому керівнику для перевірки та написання рецензії.

На рецензії ставиться дата рецензування курсової роботи і підпис наукового керівника із зазначенням прізвища, імені та по батькові, посади, наукового ступеня і наукового звання.

У випадку виявлення істотних помилок робота повертається здобувачу для доопрацювання, на титульному аркуші курсової роботи рецензент пише «На доопрацювання», і процедура її подання на перевірку та рецензування повторюється.

Курсові роботи, які отримали позитивні рецензії, допускаються до захисту, що проводиться в терміни, встановлені кафедрою. За наявності в роботі певних недоробок, на які вказує рецензент, здобувач їх ліквідує. Для повторної перевірки такі роботи не здаються. Якщо курсова робота не відповідає вимогам вищої школи і за висновками рецензента підлягає переробці, здобувач повинен написати новий варіант курсової роботи з тієї ж теми. Перероблена курсова робота разом із її першим варіантом і рецензією подається здобувачем науковому керівнику.

4.2. Захист курсової роботи

Для захисту курсових робіт на засіданні кафедри фінансів і банківської справи затверджуються комісії, до складу яких входять викладачі – наукові керівники курсових робіт. Разом із курсовою роботою комісії надається рецензія наукового керівника.

На захисті здобувач освіти має представити демонстраційний матеріал у вигляді презентації і роздаткового матеріалу для кожного члена комісії.

Мета демонстраційного матеріалу – це забезпечення стислого та наочного подання основних положень і результатів курсової роботи. Презентацію до курсової роботи рекомендується виконувати за допомогою програми Microsoft PowerPoint.

Структура презентації: 1-й слайд – зазначається назва університету, факультету, кафедри, назва слайда – демонстраційний матеріал, тема курсової роботи, прізвище, ім'я, по батькові доповідача та наукового керівника, шифр і назва спеціальності, назва освітньої програми; 2-й слайд – мета та завдання курсової роботи; 3-й слайд – об'єкт, предмет, проблема дослідження; 4-й та наступні слайди – положення, що виносяться на захист. На наступних слайдах відображається опис

положень, що виносяться на захист, їх теоретичне, методичне, аналітичне обґрунтування, в тому числі розроблені концептуальні підходи, логіко-структурні схеми, організаційно-економічний механізм, результати економіко-математичного моделювання, розрахунок економічного ефекту тощо. На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки та рекомендації до впровадження результатів курсової роботи.

Рекомендовані вимоги під час підготовки презентації:

- тривалість доповіді – до 10 хвилин;
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 12;
- використання ключових слів, фраз, лаконічність викладення тексту на слайдах, легкість і наочність сприйняття;
 - подання текстового матеріалу у вигляді схем, рисунків, таблиць; аналітичного – у вигляді таблиць, рисунків (графіків – демонстрація змін у часі, діаграм – демонстрація відношення частини до цілого, гістограм – демонстрація порівнянь);
 - дотримання логіки викладу матеріалу;
 - доповідь здобувача повинна доповнювати інформацію на слайді, а не дублювати її;
 - мінімальний розмір шрифту 16 Arial, використання правила 3-х основних кольорів та їх відтінків;
 - дотримуйтеся правила, що вільна «невикористана» площа слайда становить до 30 %, використана – не більше 70 %;
 - шаблон оформлення єдиний для всіх слайдів презентації.

Здобувачу надається можливість відповісти на зауваження наукового керівника. Якщо здобувач не згоден із цими зауваженнями, він повинен аргументовано відстояти свою думку. Члени комісії можуть в усній формі ставити здобувачу будь-які питання з теми дослідження, уточнюючи наукові позиції автора, окремі проблеми, що розглянуті в роботі, визначення понять, методи дослідження, результати.

Після завершення дискусії та відповідей на всі поставлені питання основну частину процедури захисту курсової роботи можна вважати завершеною.

4.3. Оцінювання результатів дослідження

Оцінювання результатів курсової роботи відбувається відповідно до програмних результатів навчання, визначених ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» ОС «Бакалавр».

Загальна сума балів становить 100, з яких 70 балів здобувач вищої освіти отримує за роботи, виконані під час написання та оформлення курсової роботи, і 30 балів – на захисті курсової роботи (табл. 3).

Таблиця 4.1 – Оцінювання результатів виконання курсової роботи

Елементи оцінювання	Результат	Бали
1. Підготовка, написання та оформлення курсової роботи (max – 70 балів)	Виконання основної частини звіту (повнота, чіткість і логічна послідовність викладу матеріалу; знання сучасної вітчизняної та зарубіжної теорії, наукової літератури з теми дослідження; ступінь самостійності проведеного дослідження; глибоке розуміння сучасних проблем; конкретність і достовірність аналітичних даних; обґрунтованість висновків, наявність посилань на використані джерела)	45
	Активність у науковому житті університету (підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей, виступи на конференціях та інших наукових заходах)	10
	Якість оформлення курсової роботи (наявність таблиць і рисунків, відповідних змісту курсової роботи; дотримання правильності їх оформлення; наявність граматичних помилок)	5
	Soft Skills (тайм-менеджмент, самоконтроль, впевненість, командна робота, амбіції, фокусування, критичне мислення, нетворкінг)	10
2. Захист курсової роботи (max – 30 балів)	Якість резюме за результатами виконання курсової роботи, конкретні пропозиції, рекомендації щодо систематизації теоретичних положень і розвитку економічних категорій	10
	Здатність давати правильні та повні відповіді на зауваження, наведені в рецензії; відповіді на питання та зауваження членів комісії, обізнаність щодо проблеми дослідження	10
	Якість підготовлених слайдів; використання в роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів до розкриття сутності та ролі тієї чи іншої категорії на основі прийомів і методів аналізу	10
Максимальна підсумкова оцінка		100

Якщо здобувач із теми дослідження опублікував тези або статтю і виступив на науковій конференції, за рішенням кафедри він може бути вивільненим від захисту курсової роботи за її наявності та оформлення відповідно до вимог. За результатами захисту курсової роботи виставляється оцінка, яка вноситься у відомість обліку успішності, та залікову книжку здобувача вищої освіти. Оцінка курсової роботи здійснюється за системою ECTS за 100-бальною шкалою (табл. 4.2).

Таблиця 4.2 – Трансформація бальної оцінки знань здобувачів

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, яка використовується ДонНУ імені Василя Стуса	Оцінка за національною шкалою
A	90–100	відмінно
B	82–89	добре
C	75–81	добре
D	67–74	задовільно
E	60–66	задовільно
FX	0–59	незадовільно

РОЗДІЛ 5

Тематика курсових робіт з дисципліни «Гроші і кредит»

1. Необхідність, сутність і вартість грошей.
2. Функції грошей у ринковій економіці.
3. Походження, суть і види кредитних грошей.
4. Роль золота і сучасних грошей в економічному розвитку країни.
5. Інфляція: суть, причини виникнення та умови подолання в Україні.
6. Світовий досвід і перспективи розвитку електронних грошей в Україні.
7. Грошова маса: сутність і структура.
8. Швидкість обороту грошей та аналіз факторів, що на неї впливають.
9. Грошові агрегати: сутність і аналіз в Україні.
10. Аналіз особливостей формування грошової маси в Україні.
11. Готівковий і безготівковий оборот: сутність, відмінні характеристики і перспективи їх розвитку.
12. Сутність і формування попиту на гроші.
13. Пропозиція грошей та її вплив на економічний розвиток країни.
14. Механізм формування пропозиції грошей.
15. Забезпечення збалансованості попиту та пропозиції на грошовому ринку.
16. Грошова система України: етапи становлення, стан та перспективи розвитку.
17. Грошово-кредитна політика: сутність та інструменти реалізації.
18. Грошові реформи: необхідність, передумови та методи проведення.
19. Грошова реформа як радикальний метод оздоровлення грошового обігу.
20. Особливості проведення грошової реформи в Україні.
21. Світова валютна система: сутність і етапи становлення.
22. Валютна система України: сучасний стан, проблеми та перспективи її розвитку.
23. Валютний ринок та механізм його регулювання.
24. Валютний курс, основи його формування та регулювання.
25. Необхідність і сутність кредиту.
26. Сучасний стан і проблеми розвитку кредитних відносин в Україні.
27. Лізинговий кредит: сутність, сучасний стан і перспективи його розвитку в Україні.
28. Споживчий кредит: сутність, сучасний стан і проблеми розвитку в Україні в сучасних умовах.
29. Державний кредит: сутність, види та розвиток в Україні.
30. Міжнародний кредит, його види і використання в Україні в сучасних умовах.

31. Банківський кредит: сутність, стан та перспективи його розвитку в Україні.
32. Позичковий процент і його роль у розвитку економіки.
33. Кредитна система України та проблеми її розвитку.
34. Банківська система: сутність, функції та проблеми їх вирішення в Україні.
35. Загальні тенденції, проблеми та перспективи розвитку банківської системи України.
36. Національний банк України як центральний банк країни, проблеми та напрями підвищення його ролі у розвитку внутрішнього фінансового ринку.
37. Трансформація Національного банку України.
38. Комерційні банки та проблеми їх функціонування в Україні в сучасних умовах.
39. Операції комерційних банків та їх характеристика.
40. Стан та перспективи розвитку кредитних операцій комерційних банків України.
41. Стан та перспективи розвитку інвестиційної діяльності комерційних банків України.
42. Іпотечний банківський кредит та перспективи його розвитку в Україні.
43. Фінансово-кредитні установи небанківського типу і їх роль в економічному розвитку України.
44. Парабанківська система України: стан і перспективи розвитку.
45. Кредитні відносини України з МВФ: сучасний стан і перспективи.
46. Україна та кредитна політика МВФ і МБРР.
47. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями як чинник економічного розвитку держави.
48. Співробітництво України з МВФ, МБРР та ЄБРР в контексті її національних інтересів.
49. Європейський центральний банк: функції та особливості діяльності.
50. Особливості діяльності Європейського центрального банку.
51. Попередження випадків фінансового шахрайства та захисту своїх прав як споживача фінансових послуг.
52. Еволюція монетарної політики НБУ під час повномасштабної війни.
53. Стан та перспективи небанківського фінансового сектору.
54. Платіжні системи та шахрайство у воєнний час: основні методи убезпечення від фінансового шахрайства.
55. Відновлення економіки через кредитування: цілі, принципи та інструменти.
56. Проблеми активізації банківського кредитування реального сектору в Україні.

57. Інтеграція штучного інтелекту в банківський сектор: переваги, ризики та регулювання.

58. Військові облігації в Україні: сутність та особливості.

59. Сучасні виклики та інноваційні рішення для грошового ринку: досвід необанків.

60. Інноваційний розвиток банківської системи в умовах глобальних трансформацій.

ВИСНОВКИ

Виконання здобувачами курсової роботи на другому курсі передбачає закріплення теоретичних засад, основ функціонування грошей, кредиту і банків у суспільному виробництві та спрямоване на формування розуміння того, що економічні категорії не тільки віддзеркалюють сутність розвитку суспільного виробництва, але й використовуються як інструменти кредитного, грошового механізмів або їх сукупності, що впливає на рівень його розвитку.

Відповідно виконання курсової роботи направлене на усвідомлення не тільки історичних передумов виникнення, формування та розвитку категорій, але й розуміння того, як їх необхідно використовувати у практичній діяльності. Здобувачам пропонується виявити, які заходи впливу держави, центрального банку на економіку були раціональними, а які негативними для розвитку ринкових відносин.

Усвідомлення глибинних причин впливу на сутність тієї чи іншої категорії дає змогу здобувачу освіти зрозуміти, що всі економічні категорії взаємодіють між собою, а характер цих взаємозв'язків обумовлює сутність тих економічних відносин, у які вступають суб'єкти, на мікро- та макrorівні.

Отже, висвітлення питань із кожної теми курсової роботи передбачає визначення системи координації діяльності людей, де раціональна діяльність кожного забезпечує досягнення поставленої цілі. Такий підхід зазначає зміст і характер тих положень, які необхідно було розкрити під час виконання курсової роботи.

Автори вважають, що розуміння механізму трансформації економічних категорій за той чи інший історичний період дає змогу здобувачу освіти цілеспрямовано використовувати матеріали дослідження у майбутньому для написання кваліфікаційних робіт.

Отже, автори цієї методичної розробки мали на меті сформулювати не тільки загальні вказівки та рекомендації з організації та виконання курсової роботи, але й обґрунтувати положення, спрямовані на якісне удосконалення отримуваних знань. Тільки осмислення сутності категорій у контексті їх історичного розвитку дає змогу сформулювати своє бачення їх використання на практиці.

Автори цих методичних рекомендацій глибоко переконані, що такий підхід відповідає сучасним вимогам щодо підготовки спеціалістів вищої кваліфікації для фінансової та банківської системи, страхового бізнесу, фондового ринку. Бажаємо творчої наснаги та наполегливості кожному студентові під час оволодіння матеріалами теми курсової роботи. Сподіваємось, що усі положення, сформульовані у цій методичній розробці, будуть доцільні та корисні.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Гроші і кредит»

на тему: «...»

Здобувача 2-го курсу СО «Бакалавр»
денної / заочної форми навчання
ОП «Фінанси, банківська справа
та страхування»
спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
ПІБ (Повністю)
Керівник: (ПІБ, вчений ступінь, посада)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

_____ (підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Вінниця
2025

Зразок оформлення таблиці визначень та авторів

Таблиця 1.1 – Альтернативні визначення поняття «ліквідність банку»

№ з/п	Автор і/чи джерело	Визначення поняття
1	Єпіфанов А, Маслак Н. [2, с. 46]	Здатність банку своєчасно виконувати свої зобов'язання, причому не тільки щодо повернення вкладених коштів з виплатою встановленої плати, а й щодо надання кредитів
2	Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні [3]	Здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань банку, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів (надання кредитів, інші витрати)
3	Мороз А. [4, с. 6]	Здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань
...
11	Економічний словник-довідник [10]	Можливість у будь-який момент швидкого перетворення активу (грошей або речей) банків – без втрат або з невеликими витратами стосовно їх купівельної спроможності – в гроші для оплати зобов'язань (пасиву), легкість перетворення матеріальних цінностей в готівку

**Оформлення бібліографічного опису з урахуванням
Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015**

Один автор

1. Чайковський Я. І. Банківські технології і продукти: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 172 с.

Два автори

2. Стечишин Т. Б., Луців Б. Л. Банківська справа: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с.

Три автори

3. Вовчак О. Д., Бучко І. Є., Костак З. Р. Гроші та кредит: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 424 с.

Чотири і більше авторів

4. Фінансово-кредитні інструменти гнучкого управління в умовах циклічного економічного розвитку: монографія / В. В. Волкова та ін.; заг. ред. Л. В. Юрчишеної. Вінниця, 2023. 198 с.

Тези доповідей, матеріали конференцій

5. Ческідова І. О., Бурковська А. В. Економічні нормативи як інструмент банківського регулювання та нагляду. *Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 13 травня 2022 р.). С. 52–56.

Статті з періодичних видань

6. A cross-impact analysis of the bank payment card market parameters and non-financial sectors' indicators in the Ukrainian economy / A. Mints, O. Kolodiziev, M. Krupka, V. Vyshyvana, L. Yastrubetska. *Banks and Bank Systems*. 2022. № 17(2). P. 163–177.

Законодавчі документи (електронні ресурси)

7. Про банки і банківську діяльність: Закон України. Поточна редакція від 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 12.01.2025).

Періодичні видання (електронні ресурси)

8. Волкова В. В., Волкова Н. І., Криворучко А. Розвиток платіжних послуг в контексті інституційної Стратегії Національного банку України до 2025 року. *Ефективна економіка*. 2023. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2184/2212> (дата звернення: 12.01.2025).

Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)

9. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова НБУ № 368. Поточна редакція від 25.04.2024. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/REG6032?an=24> (дата звернення: 12.06.2024).

10. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення перехідних положень щодо запровадження оновлених вимог до капіталу банків: Постанова НБУ № 65 від 07.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-24#Text> (дата звернення: 10.01.2025).

Навчальне видання

Волкова Валерія Валеріївна
Волкова Неля Іванівна
Козлов Вадим Петрович
Поліщук Наталія Володимирівна

Методичні вказівки

**ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ І КРЕДИТ»**

для здобувачів 2-го курсу спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок)

Редактор О. А. Солдатова
Технічний редактор О. К. Гомон

Підписано до друку 30.01.2025 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 1,92.
Тираж 100 прим. Зам. № 13.
Донецький національний університет імені Василя Стуса
21021, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 5945 від 15.01.2018 р.